

דחיסה - אלגוריתם Lempel Ziv Welch

קידוד (Encoding)

יש לנו אלף בית - כל האותיות הבסיסיות. (לדוגמה - א' וב').
נגדיר מילון, שבהתחלה יכיל רק את האותיות הבסיסיות (א' = 0, ב' = 1, כל אות היא integer).

1. תרגם את המילה הכי ארוכה שאפשר עם המילון הנוכחי.

2. הוסיף אותה ואת האות שאחריה למילון.

אם לדוגמה נרצה לתרגם: אאבבאבבאאאבבבבבב.
המילון שלנו יהיה:

מילה	תרגום
א	0
ב	1
אא	2
אאב	3
בב	4
בא	5
אב	6
באב	7
באבב	8
בבא	9
אאא	10
אאבב	11
בבב	12
בבבב	13

והמילה שתרגמנו תהיה:

4, 12, 4, 3, 2, 4, 7, 5, 0, 1, 1, 2, 0

פענוח (Decoding)

1. אם הקוד קיים - תרגם. הוסיף למילון את כל המילה הקודמת + אות ראשונה של מילה נוכחית.

2. אם הקוד לא קיים - הוסיף למילון את כל המילה הקודמת + אות ראשונה של המילה הקודמת. תרגם.

דוגמא:

מילון:

מילה	קוד
א	0
ב	1

פענחו את הקידוד הקודם:

4	12	4	3	2	4	7	5	0	1	1	2	0

(1) אתחול

מילון:

מילה	קוד
א	0
ב	1

4	12	4	3	2	4	7	5	0	1	1	2	0
												א

(2) '2' לא נמצא במילון לכן זו האפשרות השניה באלגוריתם הפענוח

נעדכן את המילון:

מילה	קוד
א	0
ב	1
אא	2

נפענח:

4	12	4	3	2	4	7	5	0	1	1	2	0
											אא	א

(3) '1' כן נמצא במילון לכן זו האפשרות הראשונה באלגוריתם הפענוח

4	12	4	3	2	4	7	5	0	1	1	2	0
										ב	אא	א

נעדכן את המילון:

מילה	קוד
א	0
ב	1
אא	2
אאב	3

וכן הלאה.

התאמת מחרוזות

סימונים והגדרות:

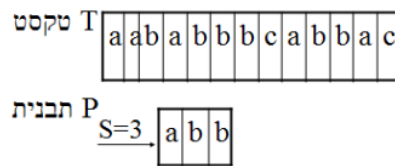
- **טקסט T** (מערך של תווים) באורך n – $T[0, \dots, n-1]$ ו**תבנית P** באורך m – $P[0, \dots, m-1]$ כך ש- $m \leq n$.
- התווים של P ו-T נלקחים מאלפבית סופי Σ . לדוגמא: $\Sigma = \{0, 1\}$, $\{a, b, \dots, z\}$.
- Σ^* - קבוצת כל המחרוזות באורך סופי שניתן להרכיב מ- Σ .
- ε - המחרוזת הריקה. מתקיים ש- $\varepsilon \in \Sigma$

בעיית התאמת מחרוזות:

- רוצים למצוא את כל המופעים של P ב-T.
- רוצים למצוא את כל האינדקסים (=היסטים) ב-T כך ש-

$$T[i, \dots, i + m - 1] = P[0, \dots, m - 1]$$

לדוגמא:

- תהי X מחרוזת. נסמן ב- X_i את המחרוזת שמכילה את התווים מ-0 עד i ב-X ואורכה i . כלומר $X_i = X[0, \dots, i-1]$
- **רישא:** x רישא של y אם קיים z כך ש- $xz = y$ (=שרשור של x עם z).
- **סיפא:** x סיפא של y אם קיים z כך ש- $zx = y$.

הגדרה נוספת של הבעיה:

- רוצים למצוא את כל ההיסטים m כך ש-P סיפא של T_m .

האלגוריתם הנאיבי

- בודקים את כל ההיסטים שהאפשריים באמצעות לולאה שרצה מ- $i=0$ עד $n-m$.

סיבוכיות: $O((n-m+1)m) \rightarrow O(nm)$.

אלגוריתם KMP

על מנת להימנע מהשוואות מיותרות, נשתמש במידע שיש בתבנית P עצמה. מחשבים את פונקציית Π – פונקציית הרישא עבור תבנית P באורך m.

$\Pi(i) = j$ – האינדקס המקסימלי j ($0 \leq j < i$) המקיים ש- P_j היא סיפא של P_i (לכל $0 \leq i < m$).

דוגמא:

P = a b a b c		0	1	2	3	4	5
	Π	-1	0	0	1	2	0

$\Pi(1) = 0$ – צריך למצוא את הרישא הכי ארוכה של $P_0 = \varepsilon$ שהיא סיפא של $P_1 = a$. אין - לכן $\Pi(1) = 0$.

$\Pi(2) = 0$ – צריך למצוא את הרישא הכי ארוכה של $P_1 = a$ שהיא סיפא של $P_2 = ab$. אין - לכן $\Pi(2) = 0$.

$\Pi(3) = 1$ – צריך למצוא את הרישא הכי ארוכה של $P_2 = ab$ שהיא סיפא של $P_3 = aba$, לכן $\Pi(3) = 1$.

וכן הלאה.

הרעיון הכללי של האלגוריתם: מחפשים את P ב-T. בכל פעם שיש אי-התאמה, נסיט את P ימינה בהיסט הקטן ביותר האפשרי שמקיים שעדיין יש התאמה של התווים הראשונים ב-P לבין התווים האחרונים ב-T. האלגוריתם:

KMP(P, T):

q = i = 0

while i < length(T)

if T[i] == P[q]

σ[i] = q

i ++

q ++

if q == m

print i-m

q = Π(q)

else

if q > 0

q = Π(q-1) + 1

else

i ++

סיבוכיות: $O(m+n)$.

האינדקס של ההתקדמות לאורך הטקסט הוא j, האינדקס הנוכחי של מספר האותיות המתאימות בין התבנית לטקסט הוא q.

בנוסף, KMP יכול לחשב את σ – פונקציית הסיפא.

$j - \sigma(i) = j$ הוא אורך הרישא המקסימלית של התבנית P_j שהיא סיפא של T_i (לכל $0 < i \leq 9$).

לדוגמא:

T = a a b a a c a a

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
σ	0	1	2	2	3	4	5	0	1	2

P = a a b a a

נחפש ב- $T_4 = a a b$ את הסיפא המקסימלית שהיא רישא של $P_3 = a a b$.

נחפש ב- $T_6 = a a b a a$ את הסיפא המקסימלית שהיא רישא של $P_5 = a a b a a$.

פונקציית הסיפא (סיגמא, שורה 4 באלגוריתם) אינה חיונית למימוש האלגוריתם אלא מוסיפה מידע שמסייע בפתרון בעיות עם אלגוריתם KMP, כפי שנראה בהמשך.

אלגוריתם KMP (מילולית)

Preprocessing : בנה את טבלת פונקציית הרישא.

ריצה: כאשר יש חוסר התאמה במיקום ה- $q+1$, קדם את התבנית P ימינה $\pi(q) - q$ מקומות.

(כי על פי טבלת פונקציית הרישא, לאחר שהתקדמנו q מקומות $\pi(q)$ היא רישא נכונה).

דוגמא: <https://www.youtube.com/watch?v=kBW6oPaVjq0>

The screenshot shows a video player with the title "KMP algorithm - Example". It displays the following data:

String - T: a b c d a b a b c d a b c d a b d e

Pattern - P: a b c d a b d

Prefix table:

q	1	2	3	4	5	6	7
P[q]	a	b	c	d	a	b	d
$\pi[q]$	0	0	0	0	1	2	0

KMP algorithm - Example

i	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
String - T	a	b	c	d	a	b		a	b	c	d	a	b	c	d	a	b	d	e
Pattern - P					a	b	c	d	a	b	d								

Prefix table

q	1	2	3	4	5	6	7
P[q]	a	b	c	d	a	b	d
$\pi[q]$	0	0	0	0	1	2	0

KMP algorithm - Example

i	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
String - T	a	b	c	d	a	b		a	b	c	d	a	b	c	d	a	b	d	e
Pattern - P					a	b	c	d	a	b	d								

Prefix table

q	1	2	3	4	5	6	7
P[q]	a	b	c	d	a	b	d
$\pi[q]$	0	0	0	0	1	2	0

KMP algorithm - Example

i	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
String - T	a	b	c	d	a	b	a	b	c	d	a	b	c	d	a	b	d	e	
Pattern - P							a	b	c	d	a	b	d						

Prefix table

q	1	2	3	4	5	6	7
P[q]	a	b	c	d	a	b	d
$\pi[q]$	0	0	0	0	1	2	0

KMP algorithm - Example

i	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
String - T	a	b	c	d	a	b		a	b	c	d	a	b	c	d	a	b	d	e
Pattern - P								a	b	c	d	a	b	d					

Prefix table

q	1	2	3	4	5	6	7
P[q]	a	b	c	d	a	b	d
$\pi[q]$	0	0	0	0	1	2	0

KMP algorithm - Example

i	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
String - T	a	b	c	d	a	b		a	b	c	d	a	b	c	d	a	b	d	e
Pattern - P								a	b	c	d	a	b	d					

Prefix table

q	1	2	3	4	5	6	7
P[q]	a	b	c	d	a	b	d
$\pi[q]$	0	0	0	0	1	2	0

KMP algorithm - Example

i	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
String - T	a	b	c	d	a	b		a	b	c	d	a	b	c	d	a	b	d	e
Pattern - P												a	b	c	d	a	b	d	

Prefix table

q	1	2	3	4	5	6	7
P[q]	a	b	c	d	a	b	d
$\pi[q]$	0	0	0	0	1	2	0

תרגילים

תרגיל:

הגדרה: נסמן ב- T^R את המחזורת ההופכית של T (באורך n), כלומר $T^R = T(n-1)T(n-2)...T(0)$.

T פלינדרום אם $T = T^R$.

בהינתן מחזורת T באורך n , תארו אלגוריתם שמוצא את אורך הרישא המקסימלית של T שהינה פלינדרום.

$T = a b a a b a b a$

לדוגמא-

$T_0 = a$
 $T_2 = ab$
 $T_6 = ababab$

אז נחזיר $j=6$.

פיתרון:

אם x רישא של T , אז קיים y כך ש- $T = xy$. לכן מתקיים $T^R = y^R x^R$.

אם x פלינדרום אז $T^R = y^R x$ (גם הכיוון השני נכון).

לכן מספיק למצוא את הרישא הארוכה ביותר של T שהיא סיפא של T^R .

← נריץ KMP כך הטקסט שלנו הוא T^R והתבנית היא T ונחזיר $\sigma(n) = j$ -ה המקסימלית כך ש- T_j סיפא של T^R .

סיבוכיות: $O(m+n) = O(2n) = O(n)$. (נאיבי: $O(n^2)$).

הערה: x פלינדרום אם $x = x^r$

תרגיל:

הגדרה: מחזורת T היא סיבוב מעגלי של מחזורת $T = t_1 t_2 \dots t_n$ אם קיים $n \geq 1$ כך שמתקיים:

$$T' = t_i t_{i+1} \dots t_n t_1 t_2 \dots t_{i-1}$$

דוגמא: $car \leftrightarrow arc$

נתונות 2 מחזורות T, T' באורך n . תארו אלגוריתם הבודק האם T' הינה סיבוב של T .

פיתרון:

נשים לב ש- T' סיבוב מעגלי של T אם הם T' מופיע ב- TT .

$$TT = t_1 t_2 t_3 \dots t_{i-1} \underbrace{t_i t_{i+1} t_{i+1} \dots t_n t_1 t_2 \dots t_{i-1} t_i}_{T'} \dots t_n$$

← נריץ KMP עם טקסט TT ותבנית T' .

סיבוכיות: $O(2n+n) = O(n)$.